

FORM & FRÅGA

22 FEBRUARI 2017

IDEELL ARENA

LEDARSKAPSARENAN

***Vad händer med det organiserade
engagemanget när nationalstatens
betydelse som ramverk
för organiserad ideell
verksamhet börjar minska?***

LEDARSKAPSARENAN 2017

– TEMA FORM & FRÅGA

Ideella organisationer driver en mångfald av frågor på många olika sätt. Samtidigt som frågorna inte alltid är geografiskt avgränsade är organisationerna ofta själva väl förankrade i etablerade former för engagemang, påverkan och finansiering – former som i många fall är starkt knutna till nationalstaten. Vad händer då med det organiserade engagemanget när nationalstatens betydelse som ramverk för organiserad ideell verksamhet börjar minska?

I antologin *Civilsamhället i det transnationella rummet* visar forskare från olika discipliner exempel på hur rörelser mellan och bortom traditionella nationalstater förändrar villkoren för det civila samhället. Exempelen är hämtade från forskning på svenska ideella organisationer.

Relevansen och aktualiteten i dessa frågor syns även i de senaste årens offentliga debatt om nationalstatens och de nationella gränsernas roll. Reaktionerna mot globaliseringsprocesserna, i form av Storbritanniens kommande utträde från EU och en blivande amerikansk president som vill bygga murar och göra "Amerika great again", visar på den sprängkraft som frågan om gemenskapens gränser har. Att värna nationen är hett.

Samtidigt är de rörelser som vill utmana populismen ofta själva djupt fast vid tanken på nationalstaten som den främsta arenan för demokratiskt beslutsfattande. När den politiska beslutsmakten flyttas till andra plattformar har civilsamhället viktiga frågor att ställa sig. Hur ska den egna framtida organiseringen se ut och vilka värden byggs in i denna?

På temat Form & Fråga tittar LedarskapsArenan närmare på hur svenska ideella organisationer uppfattar sig själva - i relation till samhället, globaliseringen och sitt eget uppdrag. I samtal med forskare och praktiker utforskar vi under dagen relationen mellan folkrörelseformen, de transnationella krafterna och organisationernas egna grundfrågor.

Välkommen till LedarskapsArenan

PRAKTISK INFORMATION

Datum och plats:

22 februari 2017, kl 08:30-17:30
Filadelfiakyrkan, Rörstrandsgatan 5, Stockholm

Kostnad:

1 350 kronor för deltagare från IDEELL ARENAs
partnerorganisationer, 2 300 kronor för övriga deltagare

**Anmälan och sista
anmälningdatum:**

Anmälan görs senast den 4:e februari [TILL ANMÄLAN](#)

Har du frågor?

Kontakta projektledare Katarina Gustafsson på 070-461 94 53
eller via mail katarina.gustafsson@ideellarena.se

PROGRAMÖVERSIKT

08.30 – 09.00 Registrering med kaffe och smörgås

09.00 – 09.30 Välkomna och inledning

09.30 – 11.00 **Organisering på tvären – Vilka är vi till för?**

11.00 – 11.15 Fruktpaus

11.15 – 12.00 **Former för engagemang och finansiering
– Ett föränderligt fält**

12.00 – 13.00 Lunch

13.00 – 14.15 **Valbara seminarium pass 1**

**A) Makt och ansvarsutkrävande
i nya relationer och partnerskap**

**B) Att sprida och översätta idéer och former
– Hur flexibla är de svenska modellerna och aktörerna?**

14.15 – 14.45 Fika

15.00 – 16.00 **Valbara seminarium pass 2**

**C) Att vara inkluderad – Om mångfaldsarbete
och omedveten exkludering i civilsamhället**

**D) Former för organisering och vägar till finansiering
– fallet konsumentkooperation**

16.00 – 17.15 **Form och fråga – ett rundabordssamtal**

17.15 – 17.30 Avslutning

program

08.30 – 09.00

Registrering med kaffe och smörgås

09.00 – 09.30

Välkomna med **Inger Ashing**, ordförande IDEELL ARENA samt inledning av konferencierna **Åsa Hagelstedt**, generalsekreterare Djurskyddet och ledamot i IDEELL ARENAs styrgrupp, och **Samuel Somo**, projektledare Techsoup och styrelseledamot i FATTA.

09.30 – 11.00

ORGANISERING PÅ TVÄREN – VILKA ÄR VI TILL FÖR

I seminariet beskrivs den spelplan och de förändringar som sker när både den politiska och den finansiella makten inte längre är kopplade till den nationalstatliga arenan.

I ett samtal om var gränserna ska dras för det politiska arbetet och i vilken form arbetet ska drivas får vi en bild av vad det innebär att förhålla sig till nationalstaten som arena i ett organisatoriskt sammanhang.

Vill vi först och främst värna den form som ligger inbäddad i folkrörelsemodellen och de värden som modellen står för (medlemskap, nära engagemang och demokrati) eller handlar det i första hand om hur vi bäst organiserar oss för att driva de egna frågorna?

Seminariet är interaktivt och deltagarna deltar i formandet av den nya organiseringen.

I seminariet möter vi **Marta Reuter**, forskare i statsvetenskap vid Stockholms Universitet samt Stockholm Center for Civil Society Studies och Handelshögskolan i Stockholm, och **Anna Carlstedt**, tidigare ordförande för Röda Korset, IOGT-NTO och Forum, med lång erfarenhet från folkrörelsesverige.

11.00 – 11.15

Fruktpaus

11.15 – 12.00 FORMER FÖR ENGAGEMANG OCH FINANSIERING – ETT FÖRÄNDERLIGT FÄLT

I seminariet får vi ta del av forskning som visar hur ett nytt organisatoriskt fält växt fram under slutet av 80-talet fram till idag. Ett fält där det organisatoriska livet och det sätt vi är vana att tänka kring folkrörelse utmanas av nya idéer som kommer från andra håll än det primärt svenska.

Frivillighet och filantropi. Spelar det någon roll om ideella organisationer paketerar sin organisering som välgörenhet eller folkrörelse? Och vad är det för idéer som möjliggör de förändringar som vi ser?

En av grundtankarna i forskningen som presenteras är att det är civilsamhället som är arenan som driver den förändring som beskrivs.

Genom att se på civilsamhällets organisering kommer vi kunna utläsa hur relationen mellan stat och samhälle kommer se ut framöver.

Vi får också ta del av erfarenheter och tankar från Rädda Barnens arbete med att förhålla sig till detta nya organisatoriska landskap och dess påverkan på de svenska folkrörelserna. I Rädda Barnens nuvarande strategiprocess ställs viktiga frågor kring hur medlemsbegreppet ska utvecklas och hur organisationen ska anpassa sig efter ett föränderligt engagemang.

Skapas en hybrid av folkrörelsemodellen och nya influenser från det transnationella rummet? Hur ska detta i så fall gå till? I strategin försöker Rädda Barnen också ta ställning till den internationalisering som pågår parallellt. Vilka internationella influenser tar de hänsyn till och hur påverkar det formen?

I seminariet möter vi **Lise Bergh**, ordförande för Rädda Barnen och **Filip Wijkström**, docent i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm.

12.00 – 13.00 Lunch

valbara seminarier

pass 1

13.00 – 14.15

A

MAKT OCH ANSVARSUTKRÄVANDE I NYA RELATIONER OCH PARTNERSKAP

I seminariet får vi ta del av forskning om transnationella gåvor i civilsamhället. När en stor donation från en organisation i USA finansierar en forsknings-satsning i Sverige involveras både Diabetesfonden och Vetenskapsrådet i samarbetet.

Beslut som tas utifrån rent inrikespolitiska faktorer i ett land, får konsekvenser som sträcker sig in i både civilsamhälle och förvaltning i ett annat. Hur en organisation finansieras påverkar ofta vad de i slutändan gör, inte bara som ett resultat av faktiska medel utan också beroende på hur det omgivande samhällets ser ut och är organiserat.

I det studerade exemplet är det den externa finansieringen från USA som bär själva formen för organiseringen av samarbetet. Detta påverkar de svenska aktörerna så att de, tillsammans med den givande parten, till och med kan få kompromissa bort den aktuella frågan de har som idé att driva. När nya sätt att organisera civilsamhället och nya sätt att finansiera verksamheten träder in på civilsamhällesarenan hur påverkas då vår politik och den verksamhet vi bedriver?

I seminariet medverkar **Noomi Weinryb**, organisationsforskare vid Uppsala universitet och Södertörns högskola.

B

ATT SPRIDA OCH ÖVERSÄTTA IDÉER OCH FORMER – HUR FLEXIBLA ÄR DE SVENSKA MODELLERNA OCH AKTÖRERNA?

I seminariet får vi ta del av forskning om hur idéer, strategier och organisationsmodeller sprids från ett land till ett annat samtidigt som organisationer hela tiden arbetar för att anpassa det nya till sina egna sammanhang. Hur går det till och hur påverkas och påverkar olika aktörer varandra i processen? Vi kommer att se hur formen, organisationsmodellen, sitter ihop med frågan och idéerna.

Två exempel presenteras. Ett samarbete mellan ABF och formandet av en estnisk folkbildningsorganisation är i fokus, där idén om vad folkbildning är och bör vara tillsammans med dess roll i samhället sprids.

Det andra exemplet är framväxten av pappaskolor i Sankt Petersburg som är starkt kopplat till idén om vad jämställdhet och faderskap är hos Män för Jämställdhet.

Vilka frågeställningar behöver vi ställa oss för att kunna göra en idéöverföring på ett lyckat sätt i de nya sammanhangen?

I seminariet medverkar **Pelle Åberg**, docent i statsvetenskap vid Ersta Sköndal högskola.

14.15 – 14.45

Fika

C

ATT VARA INKLUDERAD: OM MÅNGFALDSARBETE OCH OMEDVETEN EXKLUDERING I CIVILSAMHÄLLET

Seminariet tar avstamp i forskning om hur normer kring etnicitet, kön, ålder och klass påverkar civilsamhällets organisationer. Vilka effekter skapar normerna när svenska föreningar, till följd av bland annat globalisering och migrationsströmmar, vill bredda mångfalden och nå ut till grupper som ännu inte är representerade.

Utifrån pågående forskning i Hyresgästföreningens demokratiska organ ges exempel på uttryck av representation, makt och normer.

Seminariedeltagarna deltar genom att själva reflektera kring sina organisationer samt vilka ambitioner och mål som finns kring ökad mångfald. Hur säkerställs representation och relevans i det demokratiska samtalet? Vilka är redan inkluderade i organisationen och vilka konsekvenser får det för organisationens arbete? Vilka är det som framöver "ska inkluderas" och varför?

Hur ser formerna för representation och demokratisk process ut och vilka frågor får möjlighet att ta plats till följd av representation?

I seminariet medverkar **Anna Adeniji**, forskare i genusvetenskap vid Linnéuniversitet.

D

FORMER FÖR ORGANISERING OCH VÄGAR TILL FINANSIERING – FALLET KONSUMENTKOOPERATION

I seminariet sker ett samtal mellan en historiker som utforskat konsumentkooperativ organisering i så väl Sverige som Storbritannien och en praktiker som varit med och utvecklat konsumentkooperativa organisationer i Sverige.

Utgångspunkten är den form för organisering av konsumentkooperation som kom till vid sekelskiftet 1900. Något som sedan dess, både genom formning via praktik och drastiska omorganisationer, utvecklades till de relationer som idag råder mellan förbund och olika föreningar.

Hur hänger ekonomisk insats och demokratisk styrning samman och vad händer när de särkopplas?

Övergripande resonemang om hur form och finansiering hänger samman blandas i detta samtal med historiska detaljer som exempel. Hur formas en organisation av hur resurserna genereras och hur påverkar det relationen mellan medlemmar och organisation?

I samtalet medverkar **Katarina Friberg**, forskare i historia vid Stockholm Centre for Civil Society Studies och **Bengt U Strömberg**, fd redaktör för tidskriften Kooperatören, assistent och konsumentkooperativ expert i VDs kansli på Kooperativa Förbundet.

avrundning

16.00 – 17.15

FORM OCH FRÅGA – ETT RUNDABORDSSAMTAL

Samtalet tar sin utgångspunkt i spänningen mellan Form & Fråga och organiseringen av det svenska civilsamhället och kopplingen till den starka idén om nationalstaten.

Vi fördjupar dagens konferens med inspel från **Frode Pleym**, Chef för Greenpeace i Sverige, där formen för organisering sträcker sig bortom folkrörelsemodellen. Vi möter **Marika Markovits**, direktor för Stockholms Stadsmission, där möjligheten till extern finansiering från Postkodlotteriet bidragit till att formandet av en riksorganisation påskyndades.

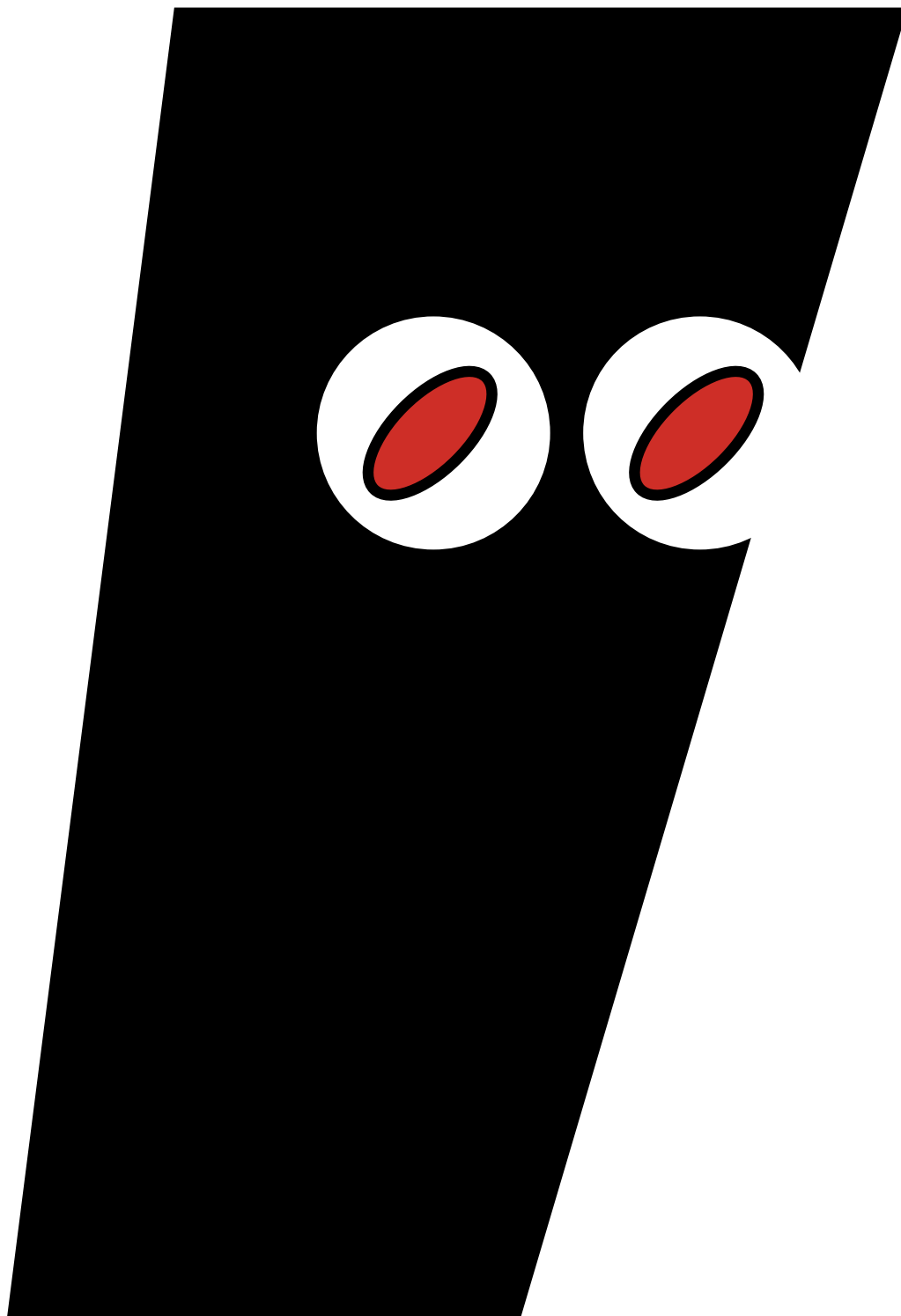
Till samtalet bidrar även två av redaktörerna till antologin "Civilsamhället i det transnationella rummet". **Abbas Emami**, forskare i sociologi vid Södertörns högskola samt **Filip Wijkström**, docent vid Handelshögskolan i Stockholm.

Samtalet leds av **Erik Wagner**, redaktör för tidskriften Kurage.

17.15 – 17.30

AVSLUTNING

IDEELL ARENA

med stöd av:

IDEA

